

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,

mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 12. zvezka.

Tretjoredniki — stražniki presv. Rešnjega Telesa	353.
Življenje sv. Antona Padovanskega.	
XXX. pogl. Čudeži spričujejo svetost sv. Antona	360.
XXXI. pogl. Sv. Anton prištet mej svetnike	363.
XXXII. pogl. Prenesenje ostankov sv. Antona	365.
Za mesečni shod tretjega reda. Skušnjave	368.
„Magdalena pri Jezusovih nogah“. (Konec.)	374.
Sv. Frančiška Saleškega nauki o popolnosti	
Popolnost se ne da v enem dnevi doseči	378.
Opemini duši po popolnosti hrepeneči	378.
Nebeško kraljestvo se lahko pridobi in lahko zgubi	379.
Nosimo svoj križ	380.
Ljubi samoto!	382.
Priporočilo v molitev	383.
Zahvala za vslišano molitev	384.

V GORICI.

Hilarijanska tiskarna.

1898.

Boj z učeno senco.

(Dalje.)

Torej — Quodsi auctoritatibus hanc causam, Quirites, confirmandam putatis, est vobis auctor vir linguarum slavicarum omnium peritissimus, universitatis Moscoviensis professor publicus ordinarius, Romanus Brandtius. Njemu naj bi bil napovedal vojsko vis. g. statskij sovetnik Martin Matvejevič, ako je čutil moč v sebi. To bi bilo zanj, če ne slavno, pa vsaj častljivo; z vbogo senco puliti se, kaj bo to?!

Ali ne prevarimo se! Brandt uči, da naše bomkanje ni germanizem, ker je iz staroslavenskega bomkanja; Martin Matvejevič pa in njegovi neznaní „ruski učenjaki, ki staroslovenščino in starorusščino gotovo ne manj znajo od slavnega Miklošiča, na „bomkanje“ (namreč staroslovensko in starorusko „bomkanje“) pokazujó, ko na nekaj posebnega, ko na izključenje srečajoče se v knjigi, kakor sem rekel, le kakor nenavadno redko izključenje (ne prezreti krasote peresa!) ko na posebnost ne staroslavjansko in ne starorusko, nego vklativšo se v ta dva jezika od zunaj.“ — Brandtovo dokazovanje je torej grad v oblakih, ker ni dokazal, da ni že staroslovensko bomkanje germanizem. Učena senca je skušila dokazati to, ali seveda Martina Matvejeviča ni prevarila.

„No, ali je germanizem samo to, kar je doslovno prevedeno z nemškega kopita? Ne, mi govorimo le o zloženem bodočniku dovršnikov, kako pa je on zložen, to ni važno.“ (Edinost, izdanje za sredo 20. jan. 1897, posl. str.)

Ali ste slišali? „Ni važno!“ — *αὐτὸς ἔφα.* — Recimo torej ali: „pobili bomo“ — ali: „pobiti bomo“ — „vjeli smo“ — ali: „vjeti smo“ —, to ni važno! (Ne recimo pa: „ujesmo in pobijemo učeno senco“, to bi bilo nekoliko važno, pa ni prav lahko!)

Mi govorimo torej o zloženem bodočniku dovršnikov.

„Zložili smo ga onimi sredstvi, ki smo jih imeli ali ki so nam bili ljubi, jednemu deležnik praetoriti, drugemu nedoločnik.“ (Ibidem).

Sredstvo, *mase*, res, Martin Matvejevič?! — No, no, Fingerfertigkeit, keine Hexerei! — Imeli pa smo mi obe sredstvi, deležnik in nedoločnik; v tem ne more biti vzrok, da je „on“ zložen s pervim in ne z družim. Ostane torej: „ali ki so nam bili ljubi“. Ljubezen, no, ta je sicer menda, kakor pravijo, slepa; — ali, če jo od bliže pogledamo, vendar pač tudi ne bo brez svojega *οὐ ἔνεκα*, quia, kakor pravijo tisti stari, nihil fit sine causa, nihil est sine ratione sufficiente. Sicer nikakor ni videti, da bi slovenščina deležnik bolj ljubila ko nedoločnik. Bodi si torej, da ji je rekla nemščina: „Veš kaj, Micka, bódočnika pa res nimaš právdanskega; reci kakor jaz: *geben*: dati, *werde*: bom, *ich werde geben*: dati bom“; — kaj pravite, kako se je naša Micka vendar mogla tako brez obenega vzroka vpreti mogočni Tusneljdi: „Ne: dati, — dala bom“!? Pomislite, to kljubovanje svojeglavno! — in vendar germanizem?! —

Vis. g. statskij sovetnik si skuša pomagati s primeri, kakor on misli, podobnimi.

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XVI. tečaj.

V Gorici, 1898.

12. zvezek.

Tretjeredniki - stražniki *presv. Rešnjega Telesa*

„Oni pa je odgovoril: Verujem,
Gospod. In je padel pred njega na
kolena ter ga je molil“.

(Sv. Jan. 9, 38.)

Sveti evangelij nam pripoveduje o sleporojenem, ki mu je Kristus oči odperl. Farizeji to videvši niso hoteli priznati čudeža vsemogočnosti Jezusove. Zato so v svoji veliki zaslepljenosti tajili, da je ta človek kedaj slep bil. Sillili so vanj in v njegove stariše, naj povedo, kako se je to ozdravljenje zgodilo. Toda vkljub vsemu dopovedovanju niso hoteli verovati. In ker jim je čudežno ozdravljeni terdil, da le Bog sam more kaj takega storiti, so ga vergli iz shodnice. Jezus je to zvedel. Pokliče ga k sebi ter ga vpraša, če veruje v Sinu božjega. Ta mu odgovori: „Gospod, povej mi, kedo je, da bom vanj veroval“. Kristus mu reče: „Ta je, ki si ga videl in sedaj ž njim govoriš“. Oni pa je odgovoril: „Verujem, Gospod“. In je padel pred njega na kolena ter ga molil.

Dragi bralci, nekaj podobnega se godi tudi še dandanašnji. Še sedaj se šopirijo ošabni brezverci ter kriče, da čudežev sploh ni, da so le izmišljenosti praznovernega ljudstva in duhovnikov. In če vidijo ali berejo o kakem očitnem čudežu, precej najdejo polno izgovorov, češ, to so naredile skrivne naravne moči, toda ketere, tega ne vedo. Tudi dandenes imajo pobožni verniki mnogo terpeti, če hočejo očitno svojo vero pred svetom spoznavati. Godi se jim, kaker se je godilo ozdravljenemu slepcu. Povsod jim kažejo vrata ter jih preganjajo. A ne bojmo se tega, saj ni učenec veči ko učitelj. Če so Kristusa, našega Gospoda, sovražniki preganjali, zaničevali in psovali, mar bodo nam njegovim učencem prizanesli? Saj nočemo biti otroci tega sveta. Tujci smo in popotniki na tej zemlji. Kristijane, spoznavalce Kristusovega nauka, so preganjali in obrekovali v vseh časih, na vseh krajih, na vse mogoče načine. Vender je ostala sveta katoliška cerkev trdna in močna, ker je sezidana na trdno skalo. In prav tedaj so bili kristijani najbolj goreči, keder so jim pretile največe nevarnosti.

„Oni pa je odgovoril: „Verujem, Gospod!““ Hotel je reči, verujem, da si Ti, o Gospod, sin božji; če tudi Te farizeji obrekujejo in sovražijo, vender verujem, saj še nigdar ni bilo slišati, da bi bil sicer kedo sleporojenega ozdravil. Kako vesel in potolažen je moral biti sleporojeni, ko ni dobil samo dobrodejnega pogleda, ampak je našel tudi svojega Boga, svojega željno pričakovanega Odrešenika. Podobno veselje navdaja tudi grešnika, ki po dolgi dušni slepoti zopet zadobi pogled pravega spoznanja. Tedaj jasno sprevidi grozno nevarnost, v kateri se je nahajal. Serce se mu od hvaležnosti širi, da ga je Gospod potegnil iz strašnega prepada, ki je bil zašel vanj vsled dašne slepote. A to slepoto si je bil nakopal sam s svojimi grehi. Koliko je veselje, keder grešnik po dobro opravljeni spovedi zopet zadobi dušni mir! Še večja je pa notranja sladkost in radost, ko najde svojega Boga in Zveličarja pri angeljski mizi. Oj tedaj se njegova duša od ljubezni in hvaležnosti topi. Taka duša je potem obilno odškodovana za vse notranje boje, za vse poniževanja in zaničevanja, ki jih mora terpeti od strani posvetnih in mlačnih kristijanov.

„In je padel pred Njega na kolena in ga je molil.“ Spoznavši v Kristusu pravega Boga, se je sleporojeni na kolena vrgel ter ga molil. S tem mu je pokazal najlepše svojo hvaležnost za prejeto dobroto ozdravljenja. Kedo se bo temu čudil, če po-

mislimo, da celo svoje življenje ni videl svetlobe sončnih žarkov, da se nigdar ni radoval prelepega stvarjenja božjega. Sedaj pa se mu je vse to na enkrat odkrilo. Mi si seveda težko mislimo njegovo veselje, ker nas je ljubi Bog obdaril že pri rojstvu sè zdravimi očmi. Zato pa imamo tem več vzrokov iz serca hvalliti ga.

„In ga je molil.“ V tem, ljubi tretjeredniki, ga hočemo posebno posnemati. Glavni namen tega našega premišljevanja naj bode, kako bi mogli zlasti to nalogo dobro izveršiti. Vprašajmo se najprej, kje najdemo tudi mi, kaker sleporojeni, Gospoda. V presvetem R. Telesu, nam pravi naša sveta katoliška vera. „In jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta“ zaterjuje sam božji Zveličar. Da, v naših cerkvah, na oltarjih je pričujoč kot Bog in človek skrit v presveti hostiji. Kako tolažilno je to za nas. Kaj pa smo mu mi dolžni za to veliko dobroto? „In ga je molil“ pravi sv. evangelij. Storimo to tudi mi. Hodimo radi k njemu in molimo ga ter častimo.

Sveta cerkev je že od nekedaj priporočala češčenje presv. Rešnjega Telesa in to še vedno dela. Ustanovila je tudi genljivi praznik, ki se vsako leto z veliko slovesnostjo obhaja. Začetek tega lepega praznika se stavi v trinajsto stoletje. Blizu Lütticha je živela tedaj pobožna in ponižna redovnica z imenom Julijana, od Boga obdarovana z darom svetega premišljevanja. Občevala je tudi z nebeškimi duhovi. Njo je Bog razsvetlil in navdal z mislijo, naj se poteguje za češčenje presv. Rešnjega Telesa. V ta namen naj se vstanovi v sveti cerkvi poseben praznik. Dolgo časa je videla v prikazni luno lepo razsvetljeno, samo na enem delu je bila razpoklina. Duh božji ji je razložil, da ta poklina pomeni, da v sv. cerkvi manjka še praznik presv. R. Telesa. Isto prikazen ste imele še dve drugi pobožni duši. Perva je bila pobožna redovnica z imenom Izabela, druga, ki se je imenovala Eva, je v samoti blizu Lütticha Bogu služila. Sčasoma je duhovščina za to zvedela. Škof Norbert se je začel potezati za to, da se je v resnici vstanovil praznik presv. R. Telesa. Leta 1264 je papež Urban četerti vzkazal celemu kerščanstvu slovesno ga obhajati. S tem praznikom se je češčenje presv. Rešnjega Telesa čedalje lepše razcvitalo. Kaker bečele okoli cvetočih lip veselo brenče in pridno nabirajo sladki med, tako se shajajo tudi verniki okoli studenca nebeških milosti, to je presv. R. Telesa. — Pozneje so se vstanovile razne bratovščine in družbe na čast

presv. R. Telesa. Taka n. pr. je dandenes družba duhovnikov in bratov, ki se zovejo euharistinci. Svoj glavni sedež imajo v Parizu. Njih vstanovitelj je bil častitljivi o. Eymard. Njih namen je neprenehoma častiti in moliti Jezusa v presv. R. Telesu, njegovo slavo in češčenje razširjevati, za zločinstva proti njemu in nevredna sv. obhajila zadostovati. — Ta red se precej hitro širi, zlasti po Tirolskem in Švici. V Bocenu zidajo sedaj krasno cerkev na čast presv. R. Telesu, kjer bodo ti redovniki Bogu v tem presvetem zakramentu služili ter za zveličanje neumerljivih duš delali.

Izmej bratovščin je znana bratovščina presv. R. Telesa. Njeni udje si vsaki mesec eno nedeljo določijo (navadno prvo) ter skupno opravljajo edno uro različne molitve pred sv. R. Telesom. Kako mnogih milosti se te dobre duše vdeležijo! Želeti bi bilo, da bi tako lepe bratovščine nikjer ne pogrešali. Seveda bo morda kedo dejal, kje pa naj čas vzamem. Toda mi moramo odgovoriti, ali ne veš, da je ljubi Bog sedmi dan počival? In ali ti je neznan, da je sveta cerkev odločila nedeljo k temu, da prenehamo od vsakdanjih opravkov ter skerbimo edino le za zveličanje svoje duše? Pusti ta dan posvetne skerbi na stran in videl boš, da ti ne bo manjkalo časa. Pomisli tudi, kako tolažbo bodeš za to enkrat v smertnih težavah vžival. Tolažila te bo misel, da si se tolikokrat priporočeval v življenju najboljšemu zdravniku in voditelju tvoje duše, ki te gotovo ne zapusti na tvoji zadnji poti.

Razen te bratovščine je namenjena poveličanju prevzvišene Skrivnosti tudi tako imenovana večna molitev. Udje „večne molitve“ imajo imenitno službo. Oni so tako rekoč telesna straža nebeškega Kralja. Kaker imajo vojaki zemeljskih vladarjev različna opravila, različne dolžnosti, tako je tudi na dvoru nebeškega Vladarja, v sveti katoliški cerkvi. Vsakedo mi bode rad priterdil, da je ena izmej višjih vojaških služeb na dvoru v telesni straži vladarjevi. Vojaki tega oddelka imajo skerbeti in paziti, da se nihče ne približa njihovemu gospodu z morilnim orožjem ter ne preterga niti življenja maziljencu božjemu. Saj je tudi cesar ali kralj od Boga izvoljen. To nam sv. Pavel sam spričuje, ko pravi, ni oblasti na svetu, ki bi ne bila od Boga. Telesna straža mora svojega vladarja spremljati, ter skerbeti za njegovo življenje zlasti v vojski. Ona mu na strani stoji, ker nanj so-

vražnik najbolj meri, njega skuša najprej končati, zakaj ako je voditelj mertev, mu je lahko celo vojno razperšiti in premagati.

Ne samo pri vladarjih sedanjega časa vidimo telesno stražo, ta je že od nekdaj v navadi. Le odprimo knjigo zgodovine. Vzemimo sv. pismo v roke in prepričali se bomo, da so imeli že kralji in vodniki izraeljskega ljudstva telesne straže, tako n. pr. kralj David, Salomon itd. Ravno tako nam priča svetna zgodovina o gerških in rimskih kraljih. Aleksandra Velikega, kralja macedonskega, je stražilo tri sto naj hrabrejših in čilejših vojakov. Na njegovih zmagovalnih potih so mu bili desna roka. Če so v vojski drugi omagovali, tedaj se je sam s svojimi zvestimi zapodil mej sovražnike ter z novim pogumom navdal celo svojo vojno. Vspodbujeni po vzgledu hrabrega zapovedovalca in neustrašene telesne straže, so prijeli tudi drugi vojaki v novič sovražnika ter ga v beg zapodili. Takih in podobnih zgledov hrabrosti telesne straže, ki je pogostokrat pripomogla kraljem k slavnim zmagam, bi mogel našteti mnogo. Ali obrnimo oči rajši na duhovno telesno stražo, na četo pobožnih in gorečih častilcev presvetega R. Telesa.

Naš kralj, Jezus Kristus, stanujoč mej nami v podobi kruha, potrebuje zlasti dandenes posebne straže. Koliko razžaljenj se godi povsod Jezusu Kristusu, bivajočemu v naših cerkvah, z nespodobnim in spotikljivim obnašanjem mej službo božjo, smejanjem, pogovarjanjem, nevrednimi obhajili in kedo naj našteje vse različne načine? Žalostni moramo biti tudi zato, ker so mnogi katoličani tako mlačni in brezbrizni za cerkev in njeno lepoto. Sami imajo lepo zidane hiše, bogato pohištvo, polne, z jedjo obložene mize; če jim notranji glas dobrega angelja, pobožnega duhovnika, nasvetuje, da bi tej ali oni vbožni cerkvi kaj darovali, za lepoto hiše božje kaj storili, o! tedaj pa nimajo ničesar. Oh, ta merzločutnost boli Jezusa v presvetem R. Telesu. Kaj naj še le o tistih rečem, ki so se nekedaj popolnoma službi nebeškega Kralja darovali, pa so v teku časa opešali ter brezobčutno zanemarjajo Jezusa v tabernakeljnu, morebiti ga celo zasramujejo z nedostojnim obnašanjem v hiši božji, z nevrednimi svetimi obhajili in sploh z razuzdanim življenjem.

Poglejmo nekoliko stoletji nazaj v zgodovino svete katoliške cerkve. Ozirimo se v prve čase naše svete vere. S kolikim navdušenjem in kako živo vero so pristopali nekedaj verniki k mizi Gospodovi. Že na njih obrazu se je brala notranja pobožnost in

goreča ljubezen do Zveličarja v podobi kruha skritega. Vsak dan so prihajali k daritvi svete maše ter zavžili presveto Telo Kristusovo. Že v apostoljskem djanju beremo, da so vstrajali v molitvi in lomljenju kruha. In kaj pomeni lomljenje kruha drugega ko sveto mašo in prejemanja sv. obhajila? Če tudi so se morali iz strahu pred Judi jeruzalemski kristijani v skrivnih bivališčih zaklepati, ker jim je pretilo zaničevanje in preganjanje, vender se vsega tega niso vstrašili. Pozneje ob času preganjanja so morali po noči in v zemeljskih jamah svete skrivnosti obhajati. Često so bili v smertni nevarnosti, če so se hoteli vdeležiti svete maše, ker so jim bili zasledovalci povsod za petami. Z veliko opreznostjo so se morali na svetih krajih zbirati. Ali pri vsem tem se niso zmenili za nevarnosti, zasramovanje in terpljenje. V bratovski ljubezni so se zbirali pred svojim Zveličarjem v presv. R. Telesu, ga prosili pomoči, ga častili, molili, darovali svoje križe in težave ter mu delali prijetno in dopadljivo društvo. Mej tem ko je paganski svet še v črni temi nevere svojim praznim, brezbožnim, nečistim malikom žertvoval, se je dvigala goreča molitev prvih kristijanov iz podzemeljskih katakomb (zbi-rališč) k jedino pravemu Bogu v zadostenje in spravo za veliko nečast. Prijetno dišečemu kadila podobno so se vzdigovale njihove prošnje za njih zaslepljene brate. Zato vidimo tako lep sad, toliko junaških činov in lepih vzgledov pri prvih kristjanih. Poživljeni s presv. R. Telesom so prestajali najhujše moke, da se nam pred njimi lasje ježe strahu. Ni čuda, saj Gospod ne zapusti onih, ki mu zvesto služijo, ki ga radi obiskujejo. Sredi ognja, med divjimi zverinami so peli Bogu čast in hvalo. To so bili hrabri spoznavalci Jezusovega imena. Njih medsebojna ljubezen je bila tako velika, da so se neverniki sami čudili: „Glejte, so rekli, kako se ljubijo“. Presveto Rešnjo Telo Gospodovo je bila tista čudovita hrana, ki jim je dajala moč, ter jih vezala v toliko ljubezen.

Tudi sedaj bi lahko človeško družbo povzdignila iz nevere, mlačnosti, malomarnosti. Le poglejmo travnike in njive, katerih kmet več ne obdeluje in ne gnoji, kakšni so! Nobenega sadu ne rode, ali vsaj jako malo. Ternje in osat se košatita po njih in ko pride čas žetve, ne dobiš na njih nič ko plevel. Isto se godi s kerščansko dušo, ki izostaja od angeljske mize. Ako hočemo sami sebi dobro, ako želimo, da bo na našem dušnem polju dosti in lepega sadu, prihajajmo vender pogosto in vredno k

svetemu obhajilu. Kako žalostno je pač, da mora sveta katoliška cerkev z ostro zapovedjo vernike k velikonočnemu obhajilu še le priganjati in siliti!

Iz tega vsega prevedimo, da Jezus Kristus v presv. R. Telesu želi prijatelj in se mu spodobi posebna straža. A poglejmo, kaka naj bo ta straža. Podobna mora biti vojaški straži, ki je dobro opravljena in oborožena, recimo, s ščitom in mečem. Vojak na straži je izpostavljen vsakoverstnemu vremenu, po zimi mrazu, poleti pekoči vročini; zato mora imeti dobro in primerno obleko. On se nadalje ne sme sovražnika bati, ampak neustraheno mora vse napade odbijati. — Glejte, predragi bralci, taki nekako morajo biti stražniki in čistilci presv. R. Telesa. Pervo je, da imajo močno orožje svete vere; zato morajo biti v nji dobro podučeni. V njih naj gori goreča ljubezen do Boga in do bližnjega, nepremagljivo upanje, da bodo dosegli enkrat večno plačilo za sedanje zemeljske boje zoper svet, hudiča in lastno meso. Biti morajo v zvezi višjih poveljnikov, da jim sporoče, če kje preti sovražnik, to je, naj so v zvezi svete pokorščine z namestnikom Kristusovim, rimskim papežem, s svojimi škofi in dušnimi pastirji. V svojih rokah naj nosijo ščit kerščanske poterpežljivosti. Kristus sam pravi: „V svoji poterpežljivosti boste posedali svoje duše“, to je, s pomočjo poterpežljivosti boste ohranili svoje duše za večno življenje. Oblačilo pa, katero naj jih greje v mrazu, je oblačilo čiste vesti. Naj še tako hudo vleče burja podpihovanj, obrekovanj, laži zoper nas, nič nam ne bode moglo škodovati, ako nas tolaži dobra vest. Pred vsem pa mora kaker vojak vstrajen ali stanoviten biti tudi stražnik presv. R. Telesa, če hoče svojo službo dobro opravljati. On ne sme takoj poguma zgubiti, če se mu precej ne posreči sovražnika premagati.

Predragi tretjejedniki! Za to stražo bi rad posebno vas pridobil. Glejte na Tirolskem se je vpeljala ta lepa navada, da hodijo pobožni in goreči kristjani vsako nedeljo cel dan molit v cerkev pred sv. R. Telo. To se pa tako godi, da se med seboj verste. V nekaterih krajih so razdeljeni po občinah, v drugih po različnih društvih, zopet po drugih farah so najprej možje, potem žene, nato otroci, mladniči, dekleta, i. t. d. Jedno uro delajo društvo ljubemu Jezusu edni, potem ti otidejo in pridejo drugi. Tako poteče cel dan. Koliko veselje napravijo ti čistilci našemu Zveličarju v presv. R. Telesu! Koliko blagoslova dobivajo ti goreči kristjani od njega. Vidite sami in veste, da če ste blizu tople peči,

se dobro segrejete. Tudi v presv. R. Telesu je ogenj, ki razširjava svojo toploto, ter jo vsem podeljuje, ki se mu bližajo. To je ogenj božje ljubezni, ki nigdar ne vgasne. „Ogenj sem prinesel iz neba, in kaj hočem družega kakor da gori“ pravi Zveličar sam. Kje pa naj gori ta ogenj božje ljubezni? V naših srcih. Hitimo torej, dragi tretjeredniki, napolnimo vse posode svojega serca s tem ognjem.

V ta namen bi vam torej svetoval ter vas prosil v imenu ljubega zveličarja, pomenite se med seboj in sklenite to lepo češčenje povsod vpeljati. K temu najlažje pripomore voditelj tretjega reda. On naj ude svoje skupščine ob nedeljah razversti tako, da bode cel dan neko gotovo število molilo pred sv. R. Telesom. Glejte, vi bodete prvi v tej hrabri četi. Vaš zgled bode pripeljal še druge, da se vam bodo pridružili. Pred vsem je treba, da prosite vašega duhovnega pastirja, naj odobri vaš sklep, kar upam, da bo z veseljem storil. Naj vas nikar ne strašijo različni vgovori in pomisleki, češ kedo bo zmirom nove reči vpeljeval. Ne bojte se tega. Na kako različne načine pa hudobni svet hudicu služi! Koliko ur mu daruje, zlasti v večih mestih! Saj niste sami; ta lepa pobožnost se razširjava že precej uspešno po mnogih farah Štajerske, Kranjske in po drugih deželah. Kjer pa še ni vpeljana, bodite vi, dragi tretjeredniki, začetniki. Začetek je povsod težek, pozneje gre lažje. S kakšnim veseljem se bode na vas oziral naš sv. oče Francišek! — Torej pogumno in z zaupanjem na božjo pomoč na dobro delo!

P. M. F.



Življenje sv. Antona Padovanskega.

P. A. M.

XXX. Poglavje.

Čudeži spričujejo svetost sv. Antona.

V neki gostilnici v Padovi je bilo kmalu po pogrebu svetnikovem zbranih več gostov, ki so se pogovarjali o mnogih čudežih, ki so se zgodili na njegovo priprošnjo. Mej gosti je bil neki vojak Aleardin po imenu, Poprej je bil krivoverec, pa je

bil premoder da bi bil dolgo časa veroval nespametne nauke tistega krivoverstva. Odpovedal se je zmoti ter se vernil v pravo cerkev, vendar je živel po vojaško lehkomišljeno in se še ponašal s tem, da ima svoje proste nazore in misli. Ko je slišal praviti o čudežih sv. Antona, je ostal neveren Tomaž. „Vsega tega“, je rekel, „kar se pripoveduje o teh čudežih, jaz nič ne verujem, to je gola domišljija in pretiravanje. Jaz nisem tako lehkoveren; verujem le to, kar vidim. Ta kupica, ki jo v roki držim in jo bom ob tla vergel, naj reši moje dvojbe“. Po teh besedah verže kupico s toliko silo ob kameniti tlak, da bi se bila po naravni poti morala na košččke razdrobiti. Ali kupica je nepoškodovana od tal poskočila in razbila celo kamen, kamor je bila priletela. Čudež je bil očitno. Aleardin je to spoznal, obžaloval svojo nejevero, se čisto spovedal in živel dalje lepo spodbudno in kersčansko. Pri vsaki priložnosti je rad pokazal to čudovito ohranjeno kupico in pričal svetost in čudežno moč sv. Antona.

Enkrat je pokazal to kupico nekemu malovernemu človeku, ki se je norčeval iz čudežev. Pripovedaval mu je tudi, kako je svetnik njega ozdravil njegove slabe vere in norčevanja. Toda oni se mu je posmehoval: „Da je Anton res tak čudodelnik, kakor ti praviš“, je rekel, „bom le tedaj verjel, ako to suho tersje, ki je tukaj v butare zvezano in za peč pripravljeno, ozeleni in grozdje obrodi, da se bo z moštom ta kupica napolniti mogla“. To so bile gotovo prederzne besede. Toda Bog je hotel svojega služabnika počastiti in precej se je zgodil velik čudež, da je na suhih mladikah pognalo najlepše grozdje, tako da se je mogla kupica z njegovim sokom do verha napolniti. Ves osupnjen je prederznež občudoval ta veliki čudež in postal boljši človek. Tretjemu dvojlivcu se pa ni tako po sreči izišlo. Gvidot, neki duhoynik iz Padove, se je tudi posmehoval čudežem svetnikovim. Pa zadela ga je maščevalna roka božja. Na celem telesu je nenadoma čutil tako strašne bolečine, da je očitno spoznal kazen božjo za njegovo posmehovanje. Vendar ni imel toliko serčnosti, da bi bil šel h grobu svetnikovemu ter ga odpuščanja prosil. Prosil pa je svojo mater, naj to stori mesto njega. Mati je to storila in Gvidot je bil precej ozdravljen na telesu in duši. V zahvalo je na vso moč delal na to, da bi se sv. Anton bolj častil in kmalu prištet bil mej svetnike.

Pri Sv. Hilariju je stopilo dvajset oseb obojega spola na barko, da bi se prepeljale v Benetke. Po kaker lupino premeta-

vajo valovi barko. Vsak hip je v nevarnosti, da se pogrezne. Ves napor in trud mornarjev je bil brezvspešen. Deževalo je tako, kaker bi se bil oblak vtergal in tema je bila tolika, da eden družega ni videl. Vsi se spoznali, da so zgubljeni in se pripravljajo na smert. K sreči je bil en duhovnik na barki. Temu so se eden za drugim spovedali in vdali so se v roke božje. Slednjič se vender eden domisli in svetuje naj se obernejo do ranjkega patra Antona in prosijo njega za pomoč. Vsi ga berž slušajo, vsi obljubijo Bogu se hvaležne skazati, ako bodo rešeni. Komaj je bila storjena obljuba, pa se vihar kar naenkrat poleže, le tema je bila še tolika, da prav nič niso mogli spoznati, kje so in kam naj se obernejo. Pa tudi tukaj je pomogel sv. Anton. Kaker je nekedaj v puščavi šel pred Izraeljci ognjen steber, tako je tudi zdaj razsvetlila barko neka nenavadna luč ter jim svetila po morju naprej, dokler niso srečno prijadrali v Benetke.

Neka majhina deklica je padla v jamo polno gnojnice. Ko je mati to nesrečo opazila in vsa prestrašena blizu prišla, je nesrečni otrok vže vmiral. Hitro ga je sicer potegnila iz jame ali nobenega znamenja življenja ni bilo več opaziti na njem. Vsa obupana in silno žalostna je bila mati. Zdaj jo sosede spominjo na velike in pogoste čudeže sv. Antona. Z materinim dovoljenjem vzamejo dobroserčne in verne žene deklico, nesejo jo v Marijino cerkev manjših bratov, jo polože na altar svetnika in goreče molijo. Kmalu je bila molitev vslišana. Deklica je odperla oči, izbljuvala ostudno vodo in se zdrava in vesela vernila k jokajoči materi.

V Komakiju se je zgodil podoben čudež. Neki deček poštene meščanske družine se je igral na bregu jezera in vanj padel. Oče je sicer urno pritekkel, vender je bilo vže prepozno. Malega merliča potegne iz vode in nese domov. Mati je bila vsa obupana, samo zaupanje na pomoč sv. Antona jo je še krepčalo. K njemu se zateče in moli: „Sv. Anton! tebi darujem svoje dete. Vsaki dan deliš toliko dobrot drugim ljudem; vsmili se tudi mene nesrečne matere in oživi mojega sinčka“. In otrok se pri tej priči zbudi, kaker bi bil le terdno spal.

V Monopoli, mestu v Apuliji, kjer je bil samostan frančiškanov, je enega delavca zemlja posula. Neki deček je videl nesrečo in urno tekkel povedat materi, kaj se je bilo zgodilo. Jokajoč hiti mati ponesrečenega v samostan: „Pomagajte bratje“ kliče „pomagajte. Zemlja je zasula mojega sinu“. Z rešnim oro-

djem hite bratje na kraj nesreče, kjer prično pridno odmetavati zemljo. Skerbna mati je stala pri njih in v enomer klicala: „P. Anton, verni mi ljubega sinu.“ Po dolgem trudu so odmetali toliko zemlje, da so prišli do nog nesrečenega, ki so bile vse zmečkane. Slednjič ga popolnoma odkopljejo. Živ je še bil, pa hudo ranjen. Ko so ga vprašali, kako je mogel še živeti pod toliko težo, je odgovoril: P. Anton je držal nad menoj svojo roko.“ Vsi so se serčno zahvalili Bogu in sv. Antonu za to čudovito pomoč.

XXXI. Poglavje.

Sv. Anton prištet mej svetnike.

Povsod se je govorilo o velikih in mnogoterih čudežih in lepih čednostih sv. Antona. Njegov grob je bil vedno oblegan od velike množice ljudi. Vedno bolj goreča in splošna je bila želja, da bi bil ta čudodelnik kmalu prištet mej svetnike.

Ni še prav potekel en mesec po smerti P. Antona, vže je bil odposlal Padovanski škof poslance k papežu, s prošnjo, da bi se kmalu pričela preiskava zaradi njegovega razglašenja za svetnika. Poslanci so bili dva kanonika in dva frančiškana; tem je župan pridružil štiri najveljavniše meščane. Ravno so hoteli ti poslanci mesto zapustiti, ko prideta v Padovo dva kardinalja z obilnim spremstvom. To sta bila kardinalj Oton Bjanki iz Alarana in kardinalj Džakomo iz Pekoraje. Ta dva je bil poslal papež v Lombardijo, da bi pomirila Longobarde s cesarjem. Ko sta kardinalja slišala namen teh poslancev, sta svetovala, naj se ta zadeva za nekaj časa odloži. Mej tem časom sta sama natančno preiskavala čudeže sv. Antona. Preiskava ju je tako zadovoljila, da sta želela, da bi se prošnja kmalu vgodno rešila.

Papež, ki je bil oseben prijatelj sv. Antona, je te poslance z velikim veseljem sprejel. Precej je odločil škofa Konrada iz Padove, Jordana Forzate, priorja od Sv. Justine, in Janeza iz Vičence, dominikanskega priorja, kot preiskovalce čudežev. Ta komisija je nemudoma pričela svojo službo. Neštevilno oseb se je pri nji oglaševalo, ter so pripovedovale in pričale, kako jim je sv. Anton pomagal. Čez šest mesecev je bila ta natančna preiskava končana. Zopet je šlo poslanstvo v Rim. Tudi učeniški in učenci so napisali pismo, v katerem so pričali, da so bili sami priče raznih čudežev.

Padovanski poslanci so bili sprejeti od papeža v slovesni audijenciji, da so mu izročili prošnjo. Kardinalj Jabez, škof sabin-ski, je dobil nalogo, naj vsa pisma in dokaze preiskave, natančno pregleda in presodi. Z velikim veseljem so poslanci čakali, kako se reši ta častna zadeva njih mesta. Do sedaj je šlo še vse mirno in gladko. Pa zdaj so se vperli tej naglici neketeri kardinalji, častitljivi in jako učeni možje, ter sklicevaje se na stare cerkvene določbe razodevali razne svoje pomislke. Zahtevali so, da mora preteči najmanj eno leto po smerti svetnikovi, da ga more cerkev prišteti mej svetnike. Stanovitno so se vpirali, dati vže zdaj svoje privoljenje. Toda človeška serca so v božjih rokah. Neke skrivnostne sanje so te največe nasprotnike spremenile v naj bolj goreče pospeševavce vverščenja njegovega mej svetnike.

Ko je bil kardinalj pospeševavec, škof Janez iz Sabine, vse natančno preiskal, je bila v Spoletu zadnja seja zarad razglašenja. Ves častitljivi zbor visokih cerkvenih dostojanstvenikov je enoglasno sklenil, da se služabnik božji Anton lahko slovesno prišteje svetnikom. Ta sklep so predložili papežu, ki je ta čas tudi prebival v Spoletu. Papež je poterdil sklep in določil binško nedeljo, ki je bila tisto leto 30. maja, za dan slovesnega razglašenja.

Na binško nedeljo se je bila vže na vse zgodaj zbrala silna množica ljudstva v veliki stolni cerkvi spoletski. Papež in kardinalji v krasnih cerkvenih oblekah se vsedejo na določene sedeže. Padovanski poslanci se prebližajo sv. očetu in ponove svojo prošnjo. Ko so poklicali na pomoč sv. Duha, se prebero dokazani čudeži. Mej branjem je živahno laško ljudstvo glasno ploskalo in vpilo: „Češčen bodi Bog!“ „Živel sv. Anton!“ Na to se papež vzdigne, s povzdignjenimi rokami se priporoči presveti Trojici in razglasi v večo čast in slavo božjo, v poveličanje sv. cerkve, služabnika božjega Antona za svetnika. Ob enem je določil, da se naj po vsi katoliški cerkvi praznuje njegov spomin na dan njegove smerti 13. junija. Tudi je podelil odpustek enega leta vsem, ki bodo ta dan ali mej osmino obiskali grob svetnikov.

Po tem razglašenju zapoje namestnik Kristusov Te Deum in na zadnje molitev, ki se navadno moli na praznik kakega cerkvenega učenika; namreč: „O najboljši učenik in luč sv. cerkve, sv. Anton, ti ljubitelj postave božje, prosí za nas pri Sinu božjem“.

Tisti trenutek, ko je papež sv. Antona slovesno razglasil za svetnika, so se v njega rojstnem mestu, v Lizboni, slovesno

oglasili zvonovi brez človeške pomoči. Bog je hotel v daljni deželi očitno naznaniti visoko slavo sinu Lizbonskega. Seveda so bili vsi prebivalci v mestu silno začudeni nad tem nenavadnim zvonjenjem. S tem čudežem, kakor pripovedujejo stari pisatelji, je bil združen še drugi. Ljudje v Lizboni namreč niso bili prav nič vznemirjeni zavoljo tega zvonjenja, temuč vsi so bili nenavadno razveseljeni in slutili so, da se je moralo nekaj prav veselega zgoditi.

Ni prav gotovo, ali so srečni stariši doživeli veselje, da je bil njih sin za svetnika razglašen. Neko staro poročilo sicer pravi, da je mati takrat še živela, vendar dokazano to ni. Gotovo pa je, da sta še živela dva brata sv. Antona, ena sestra in ena teta. Skoraj gotovo je živela še ena druga sestra, namreč mati nekega Parizija, keterega je sv. Anton od mrtvih obudil, ko se je bil ko petleten otrok vtopil v reki Tagu.

Lahko si mislimo, koliko veselje je bilo v Padovi, ko so jim poslanci pripovedovali o lepi slovesnosti. To veselje je pa še pomnožilo prelepo papeževo pismo, pisano padovanskemu škofu in meščanom. Dan 13. junija l. 1232 so Padovanci obhajali z največo slovesnostjo prvi praznik sv. Antona in štiri leta pozneje l. 1236 je gosposka določila, naj se ta dan praznuje zanaprej kot velik praznik, kar je ostalo do današnjega dne.

XXXII. Poglavlje.

Prenesenje ostankov sv. Antona.

Kmalu po zgoraj popisanih cerkvenih slovesnostih so bili frančiškani v Padovi sklenili sezidati svojemu čudodelnemu sobratu lepo cerkev, jo imenovati „cerkev sv. Antona“ in njega postaviti za patrona te cerkve. Ljudstvo je z veliko navdušenostjo pozdravilo ta sklep in obilno pomagalo z raznimi pripomočki. Posebno se je odlikovalo mesto Padova, ker je skusilo očitno moč priprošnje svetnika v boju z Ecelinom.

Ko je namreč l. 1237 Friderik II. z mogočno vojsko priderl z Nemškega na Laško, se mu je pridružil Ecelin. Ta je kar nenadoma sè svojimi vojaki napadel Padovo, pobral denar, oropal cerkve, mnogo meščanov vkazal pomoriti ali v pregnanstvo izgnati, njih premoženje je pa sam pograbil. V silno hudi stiski so bili Padovanci. To so bili tisti dnevi žalosti, ki jih je bil

sv. Anton napovedal. Ali on je bil tudi povedal, da bodo prišli za njimi dnevi rešitve. Ta pomoč je prišla po devetnajstih hudih letih. Nekega dne sta molila na grobu čudodelnika sv. Antona in prosila pomoči v hudi stiski Luka Beludi, nekedanji tovariš svetnikov, in pater Jernej Paradin, gvardijan samostana St. Marija. V molitvi sta slišala iz groba veselo zagotovilo: „Se to leto (1256), v osmini mojega praznika bo rešena Padova.“ V torek 20. junija l. 1256 je bila odločilna bitka, v kateri je bil Ecelin popolnoma premagan. Vsakedo je zmago pripisoval le priprošnji sv. Antona. V zahvalo je mesto precej darovalo bogat dar za zidanje cerkve. Sklenilo je namreč vsako leto iz mestne blagajnice v ta namen darovati 4000 lir in izvolilo je sv. Antona za patrona mesta. Ker so še od raznih drugih strani prihajali bogati darovi, je bila cerkev l. 1263 vže večinoma zgotovljena. To leto so prenesli telo svetnika na veliki altar nove cerkve. Tedanje cerkve Santa Marija Madžjore niso porušili, temuč le v novo prezidali. Posvečenje te prezidane in prenovljene cerkve in prenesenje sv. trupla svetnikovega na veliki altar je bilo belo nedeljo 7. aprilja l. 1263.

Ta čas je prišel v Padovo redovni generalj, serafinski učenik sv. Bonaventura. On je bil velik častivec sv. Antona in pri tej priliki je hotel pogledati in počastiti njegove sv. ostanke. Na njegovo povelje so odperli marmornato trugo, v kateri je bilo truplo svetnikovo od leta 1232. Našli so kosti vže razpadle, meso je bilo vže v prah spremenjeno; le glava je bila še pokrita s kožo in lasmi. Usta so bila zaperta in v čeljustih še terdni zobje. Sredi ust pa je ležal jezik čudovito ohranjen, nestrohnjen, erdeč kakor jezik živega, zdravega človeka.

Pri pogledu tega tako čudežno ohranjenega jezika sv. Bonaventura ves osupnjen in sè solzami veselja v očeh zahvali Boga. Jezik prime v roke in ves naudušen nad udom, ki je bil tako izverstno orodje božje besede in je toliko duš rešil, spregovori prekrasne besede: „O blagoslovljeni jezik, ki si vedno častil svojega Gospoda in tudi druge priganjal k njegovemu čiščenju, zdaj tvoja nestrohnlost očitno kaže, kako dopadljiva je bila Bogu tvoja služba.“ Na to je z največo pobožnostjo poljubil ta sv. jezik in ykazal, da se ločen od sv. trupla na poseben kraj spravi.

Vsako leto je prihajalo vedno več romarjev h grobu tega sv. čudodelnika Antona.

Množili so se tudi vedno bolj bogati darovi za doveršitev in oplešavo cerkve. Zavoljo tega so vže l. 1267 položili temelj za kapelo, kjer naj bi počivalo sv. truplo. Dodelana je bila leta 1310. To leto so imeli frančiškani v Padovi generaljni zbor in pri tej priliki mej osmino praznika sv. Antona so prenesli svete ostanke od velikega altarja v novo kapelo. Toda ta kapela je bila tako slabo izdelana, da ni vgajala ne redovnikom, ne ljudstvu, zato so sklenili sezidati bolj dostojno in lepšo.

Leta 1346 se je zgodilo prav mnogo in velikih čudežev na priprošnjo sv. Antona. S tem je vedno bolj rastle njegovo čiščenje, kar se je prav posebno pokazalo pri tretjem slovesnem prenesenju njegovih sv. ostankov.

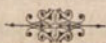
To se je zgodilo l. 1350, ko je bila sezidana nova prelepa cerkev. Kardinalj Guido Montefortski Buljonski, praunuk sv. Ludovika, francoskega kralja, je nalašč prišel k tej slovesnosti v Padovo kot papežev poslanec. Po priprošnji sv. Antona je bil enkrat rešen smerti in zdaj se je na vso moč trudil svojo hvaležnost skazati svojemu rešitelju. Da je bila ta slovesnost še bolj veličastna, je blaženi Bertrand oglejski nadškof poklical sebi podložne škofe v Padovo k provincijalnemu zboru. Kardinalj-poslanec je bil dal napraviti sreberno škrinjjo, v katero so položili kosti svetnikove, razun onih, ki jih je bil vže sv. Bonaventura odbral. Nato so to sreberno skrinjico zaperli v marmornato trugo, ki je služila za altarno mizo. Potem je bila slovesna sv. maša, katero je daroval papežev poslanec. Kardinalj Gvido je dal tudi napraviti še neko drugo sreberno posodo, okrašeno sè zlatom in dragimi kameni in v to posodo je položil lobanjo, čeljust, zobe in eno kost roke sv. Antona. Na zadnjo stran posode je vkazal kardinalj zapisati te besede: „Anton, zvezda Španije, biser vboštva, oče učenosti, zgled čistosti, luč laške dežele in učenik resnice, kaker luč svetiš v Padovi s čudeži svoje svetosti.“

Naslednje leto 1351 je imel frančiškanski red generaljni kapitelj v Lijonu na Francoskem. Pri tem zboru je bilo sklenjeno vsako leto 15. februarja praznovati spomin prenesenja ostankov sv. Antona.

Mnogo sv. ostankov našega svetnika je bilo od začetka razposlanih po svetu raznim visokim osebam in cerkvam. Pozneje pa je mestni zbor Padovski sklenil, da se to ne sme več goditi in pri tem je tudi ostalo.

Ako se zdaj, dragi častivec velikega sv. Antona nekoliko nazaj ozreš na njegovo življenje in delavnost in na njegovo poveličanje po smrti, ali se ti ne zdi, kakor bi ti rekel neki glas: „Hodi za menoj!“ Anton je postal svetnik in bil od Boga poveličan, ne za to, ker je toliko čudežev storil, temuč za to, ker je Bogu tako zvesto služil v stanu, v keterega ga je bil Bog poklical. Tudi on je mogel reči, kakor je rekel naš Zveličar: „Moja jed je, da storim voljo tistega, ki me je poslal.“

To naj bo tudi tvoje hrepenenje in prizadevanje. Bog te morebiti ni odločil za to, da bi ljudem pridigoval ali celo čudeže delal; vendar tvoja naloga in dolžnost je zvesto spolnjevati tvoje stanovske dolžnosti in pri skerbi za časno na večnost ne pozabiti. Stori to, potem boš nasledoval sv. Antona in ga častil tako, da bo njemu v veselje, tebi v zveličanje, bližnjemu v spodbudo in Bogu v čast. Če pa tega ne storiš potem veljajo tudi tebi besede sv. Avgušтина: „Svetnike častiti, pa jih ne posnemati, to se pravi, prilizovati se jim ležljivo.“



Za mesečni shod tretjega reda.

Skušnjave.

Bogastvo, razveseljevanje, časti, počutki našega telesa in hude strasti nas zadržavajo v dobrem, ako se jim ne ustavljamo; te reči namreč škodijo, pa nas ne mislijo pogubiti, temuč dopasti se nam; nočejo našega pogubljenja, pač pa, da bi jim stregli. Hudobni duh pa ne dela tako; sè zvižacami in skušnjavami nas v dobrem zadržava in nas misli spraviti v večno pogubljenje. Zaveljavo tega je hudobni duh naš največi sovražnik in se ga moramo naj bolj bati. Da se tudi tebi ne bo zgodilo, kar se godi vsak dan toliko nesrečnim dušam, ki preslepljene in premagane zgubijo v tem življenju vsa dobra dela, v večnosti pa zveličanje, zato ti hočem tu podati nekaj naukov o skušnjavah.

1. Skušnjave nam dela posebno naša spačena narava ali poželenje, kakor piše sveti Jakob apostelj: „Vsak pa je skušan, keder je od svojega poželenja vlečen in vablien.“¹⁾ Skušnjave nam napravlja svet, namreč časne reči, bogastvo, denar, obleka...

¹⁾ Jak. 1. 12.

ki vzbuja v nas poželenje, da bi čez mero na nji viseli, in hudobni ljudje, ki nič ne opustijo, da bi le dobre, pobožne in nedolžne kristijane za se dobili sè slabimi zgledi, pohujšljivim pogovarjanjem, gerdimi spisi, zvijačo in silo. Zato tudi nas opominja apostelj Pavel: „Ne ravnajte se po tem svetu“¹⁾. Skuša nas tudi hudobni duh. Ker je sam nebesa zgubil, nam ne privošči, da bi mi vanje prišli in zato „hodi kaker erjoveč lev okoli, in išče, koga bi požerl“ kaker pravi sveti apostelj Peter²⁾. Bog pa nobenega ne skuša. „Nihče, ko je skušan, ne reci, da je od Boga skušan; zakaj Bog se ne da skušati v hudo, in tudi nikogar ne skuša“, piše sveti Jakob³⁾. Bog samo pripusti, da nas skuša hudobni duh in sicer iz dveh vzrokov, kaker pravi sveti Alfonz Ligvori, prvič, da postajamo bolj ponižni, zakaj sveti Duh pravi: „Kaj ve, gđor ni bil skušan?“⁴⁾ in drugič, da moremo dobiti večje zaslužnje v nebesih. Bog pa nigdar ne dopusti, da bi bili skušani čez svoje moči, kaker pravi sveti apostelj Pavel, ki je imel tudi hude skušnjave: „Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj kaker premorete, temuč bo storil sè skušnjava tudi izhod, da jo zmagate.“⁵⁾ Vedi tudi, da skušnjava samo spodbada v greh, — Jezus je bil trikrat skušan, ker tega ni rad imel, — ampak sama na sebi pa ni še greh, ako je še tako vmazana. Skušnjava občutiti ni greh, v skušnjava privoliti, jo rado imeti, to je pa greh. „Mnoge redovne (in svetovne) osebe so nemirne zavolje slabih misli, ki jih nadlegujejo; zelo se bojijo, pa ne vedo zakaj, piše sveti Alfonz Ligvori. Slabe misli niso še greh; privoliti v slabe misli, je greh. Naj bodo se tako hude, ako ne privolimo, naše duše ne bodo vmazale, ako le nismo sami krivi, da pridejo. Sveta Katarina Sijenska in zveličana Angela Folinjska ste imele pogosto nečiste predstave, ali te skušnjave niso njih čistosti zmanjšale, ampak še pomnožile. Kolikerkrat premaga duša skušnjava, tolikrat dobi višjo stopnjo milosti, ž njo pa v nebesih za eno stopinjo večo slavo. Sveti Bernard namreč pravi, da bomo prejeli v nebesih toliko kron, koliker skušnjav smo premagali.“⁶⁾

¹⁾ Rimlj. 12, 2.

²⁾ 1. Pet. 5, 8.

³⁾ Jak. 1, 13.

⁴⁾ Sir. 34, 9.

⁵⁾ 1. Kor. 10, 13.

⁶⁾ La vera sposa di Gesù l. 1, c. 13. n. 3.

2. Kako pa se je treba vstavljati skušnjavam, da jih boš srečno premagal? Vsaki skušnjavi se ne smeš enako ustavljati, zakaj neketere so nam zoperne, druge pa mikavne. Zoperne so nam jeza, sovraštvo, nevošljivost, skušnjava preklinjati Boga, svetnike, zoper sveto vero....; takih skušnjav nima nihče rad, ker pri jih bolj terpi kaker se pa veseli. Zoper take skušnjave se kar naravnost vojskuj. Ako čutiš s svojim srcu skušnjava, da bi se jezil nad drugim, se kar naravnost ustavi jezi, svojega sovražnika pozdravi, nagovori, kaj dobrega mu stori, ali pa vsaj moli zanj, kaker nam priporoča in zapoveduje vaš Odrešenik, ko pravi: „Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo“¹⁾. Ako imaš skušnjave zoper sveto vero, reci naravnost: Verujem vse, kar uči sveta cerkev. Ako te napadé hudobni duh sè skušnjava, da preklinjaj Boga, ustavi se mu in reci: „Kaj mi je Bog hudega storil? Zakaj bi ga preklinjal? Ne, molim in častim ga; ljubim ga in ljubiti ga želim celo večnost. Drugi grehi, kaker nečistost, nečimernost, vživanje grešnega veselja nezmernost v jedi in pijači, nespodobno vedenje z drugimi, ... se nam zdijo prijetni in mikavni in zato moramo bežati pred njimi, ker se sicer lahko zgodi, da ne boš premagal ti greha ampak greh tebe. O teh skušnjavah govori sv. Duh, ko pravi: „Gdor nevarnost ljubi, bo v nji poginil“²⁾, in sveti Krisostom piše: „Prosimo, da ne padimo v skušnjava, zakaj skušnjav ne smemo iskati“. Glede teh skušnjav je rekel sveti Filip Neri: „Gdor beži, samo ta zmaga.“ So neketere res pobožne osebe, ki se varujejo tudi majhnih grehov, mislijo pa precej, da so že greh storile, ako začutijo kako nečisto skušnjava, in zato si glavo vbijajo, po persih se tolčejo, oči zavijajo, ustavljajo se v duhu taki skušnjavi, silijo se, da ne bi privolile vanjo. Pa tako si škodijo na duši in na telesu; bolj ko podijo od sebe tako skušnjava, bolj se vrača in koliker bolj jo skušajo zadušiti, toliko bolj jo čutijo v svojem srcu; zato dostikrat ne morejo govoriti z drugimi, človeka si še pogledati ne upajo, zakaj vsaka, še tako nedolžna reč jim dela skušnjave, kaker pravijo. Pa te misli jim budi in v glavi derži te njih nepotrebni strah; zakaj strah obrača domišljijo k tisti reči, ketere se bojijo. Ako pride boječ otrok po noči v temno izbo, misli, da

¹⁾ Mat. 5. 44.

²⁾ Sir. 3, 27.

vidi zdaj černo senco, zdaj hudobnega duha ali kakega vmerlega človeka, da sliši hojo, terkanje ali klicanje, najmanjšega poka se vstraši in zbeži. Drugi, ki se ne bojijo, v ravno tisti izbi nič ne vidijo in ne slišijo. Ker take boječe duše preveč same sebe plašijo, je njih skušnjava vedno živa, ker se vedno bojijo, da ne bi imele take skušnjave. Ako si tudi ti tak, znebi se tega nepotrebnega, škodljivega strahu ki ti dela skušnjavo, skerbi in dušni nemir, ne vojskuj se in ne pečaj s skušnjavo, temuč zaničuj jo ne misli nanjo, tako bo zginila, da sam ne boš vedel kedaj. Dobro bodi prepričan, da imaš greh samo takrat, keder veš, da imaš skušnjavo in jo rad imaš, to je vanjo privoliš, kaker sem zgoraj rekel.

Vedi pa, bogoljubni bravec, da hudobni duh ne skuša samo v hudo, ampak tudi v na videz dobre reči; da se ostro posti, malo spi itd.; pobožne skuša naj prej v dobre reči, potem v nevarne in slednjič v grešne, dokler jih sè zvižajo ne zapelje v očiten greh. Teh skušnjav se moramo bolj bati kaker pa silnih, pravi sveti Bernard¹⁾; pobožni imajo navadno take skušnjave in so večkrat premagani, kaker boš videl v sledeči dogodbi. Živel je zelo pobožen frančiškan in sam predstojnik vsega reda ga je imel za svetega ter je mnogo o njem povedal svetemu Frančišku. Sveti Frančišek pa mu je rekel od Boga razvetljen, da je to samo navidezna svetost, goljufija, česar se bo lahko in hitro prepričal, ako mu zapove po dvakrat na teden k sveti spovedi hoditi. Generalj mu je res zapovedal; na videz pobožni redovnik mu še besedice ni hotel odgovoriti, da ne bi prelomil molčanja; ali z glavo in roko mu je dal znamenje, da ne bo hodil k spovedi po dvakrat na teden. V kratkem času so še bolj spoznali njegovo goljufijo, zakaj kmalu potem je slekel redovno obleko, zapustil red ter se vernil v svet²⁾. Glej, hudobni duh ga ni kar naenkrat skušal, da naj zapusti red in pobožno življenje, ampak počasi. Naj prej ga je skušal, da naj prav veliko moli, potem da naj vedno molči, nato da naj ne hodi pogosto k spovedi, dalje, da naj ne posluša predstojnikov in slednjič, da naj gre zopet v svet.

Ako hočeš skušnjave srečno premagovati, ravnaj se po naukih svetnikov, sv. Frančiška Saleškega, sv. Leonarda Portomavriškega, sv. Aljfonza Ligyorijskega in drugih, ki priporočajo te pripomočke;

¹⁾ Serm. 60. in Cant.

²⁾ S. Bonaventura in vita s. Francisci cap. 10.

Pervi pripomoček je v tèm, da hitro zapodiš vsako skušnjavo, kaker Kristus hudobnega duha, ko ga je trikrat skušal; ne bodi nemaren in ne poslušaj hudiča in njegovih skušnjav, kaker Eva v raju, če ne, boš v veliki nevarnosti, da privoliš v skušnjavo. Sveti Ciprijan je rekel; „Pervi skušnjavi hudičevi se moramo ustaviti; ne smemo gojiti kačice, da ne bo postala pošast“¹⁾. Zakaj po besedah svetega Gregorija so skušnjave v začetku majhine; hudobni duh namreč s perva navadno ne skuša duše v velik, ampak majhin greh. Ako se precej ne ustaviš ti skušnjavi, bo zmirom večja in hujša in na zadnje te ima hudoba v svojih krempjih. Ako pade iskra na tvojo obleko, jo precej streseš in ako prileze na tvojo roko ali boso nogo škorpijon ali kaka druga strupena žival, je ne gledaš nemarno, kakšna je, temuč jo precej veržeš sè sebe, ravno tako zapodi skušnjavo kaker hitro se zaveš, da jo imaš.

Drugi pripomoček zoper skušnjave je molitev. Ako želiš hitro in srečno zapoditi skušnjavo, prosi Boga pomoči, kaker nas uči Jezus Kristus: „Čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo“²⁾. Zato nas je učil moliti v očenašu: in ne vpelji nas v skušnjavo. Pogosto prosi Boga pomoči, da boš mogel premagovati skušnjave, prosi ga pri sveti naši, mej premišljevanjem, po svetem obhajilu, posebno pa še, ko te napade skušnjava. Sveti opat Izaija je svetoval svojim redovnikom, da naj rekó takrat pobožno in z velikim zaupanjem na Boga: „O Bog, glej na mojo pomoč; Gospod, hiti mi pomagat!“ (ps. 69); ti pa lahko pobožno zdihneš: „Jezus, Marija in Jožef, rešite me te skušnjave“: ali sè sv. Leonardom Portomavriškim: „Moj Jezus, usmili se me“; ali začni moliti češčenomarijo, kesanje ali kako drugo molitvico. „Kaker precej teče prestrašen otrok k svoji materi v naročje, ravno tako se tudi mi zatecimo z molitvijo k Bogu, ko nas napade skušnjava“, pravi sveti Krizostom³⁾. Sveti Pahomij je neki slišal hudobne duhove tako se pogovarjati: „Jaz sem se lotil terdega meniha, pa kaker hitro sem mu obudil slabe misli, precej je pokleknil in Boga pomoči prosil, in nič nisem mogel opraviti z njim, osramoten sem moral zbežati.“ „Moj menih pa ne dela tako,“ je rekel drugi hudobni duh; „keder mu zbudim grešne misli, ne misli na

¹⁾ Serm. de jejun. et tentat.

²⁾ Mat. 26, 41.

³⁾ lib. de provid. cap. 3.

molitev, temuč mene poslušaj in zato ga večkrat zapeljem, ali da je nevoljen, ali da se jezi, prepira, da sam sebi dopade ali kakov drugi greh stori¹⁾.

Tretji pripomoček zoper skušnjave je znamenje svetega križa. Hudobni duh nikakor ne more slišati imena Jezus, niti videti križa, zakaj kaker hitro zagleda križ, se precej spomni križanega Jezusa, kaker piše sveti Cirilj Jeruzalemski²⁾. „Znamenje križa in vera v Gospoda je nepremagljiv zid“ je rekel sveti Anton puščavnik, zato je prav koristno prekrižati se v skušnjavi.

Četrti pripomoček obstoji v tem, da poveš skušnjave svojemu spovedniku, ker potem navadno zginejo. Zakaj hudobni duh je tat, ki skuša skrivaj vkrasti duši večno kraljestvo; kaker pa zbeži tat, ako ga ljudje zagledajo, ko misli krasti, ravno tako zbeži tudi hudobni duh, ko vidi, da ve tvoj spovednik tvoje skušnjave. Poslušaj, kaj piše sveti Antonin, škof, o ti reči. Bratu Rufinu tovarišu sv. Frančiška je šepetal hudobni duh, da se ne bo zveličal, da se zastonj posti in pokoro dela; vedno mu je pa pravil, da naj tega nikomer ne razodene. Brat Rufin je mislil, da je to res, ker se mu je prikazoval hudobni duh v podobi križanega Jezusa; postajal je žalosten in skoraj je obupal. Brat Matevž je zapazil njegovo žalost in ga nagovarjal, da naj razodene sv. Frančišku, kar ga tišči; ali dolgo ni hotel. Naposled je šel k njemu, ali zelo nerad. Sveti Frančišek pa mu sam razodene vse njegove skušnjave, mu zapove, naj se dobro spove in še dalje moli, posti se in druge stare pobožnosti opravlja; keder se mu prikaže satan v podobi križanega Jezusa, mu pravi sv. Frančišek, pa naj mu reče: „Odpri usta, da ti bom blata dal.“ Ko se mu je satan res zopet prikazal stori tako in hudobni duh zbeži in ž njim njegove skušnjave.³⁾ Tudi ti razodevaj skušnjave svojemu spovedniku, prejemaj pogosto sveta zakramenta, ogibaj se bližnjih in sploh vseh grešnih priložnosti, rabi pripomočke, ketere ti svetniki priporočajo in terdno zaupaj na Boga, pa tudi ti ne boš osromochen v skušnjavi, zakaj: „Ker je v me zaupal, pravi Bog, ga bom otel“. ps. 90.

Ako si se z božjo pomočjo srečno rešil skušnjave ali jo premagal, ostani ponižen in Bogu to pripiši in zahvali se mu;

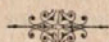
¹⁾ E lib. sent. P. P. §. 34.

²⁾ Catech. 6.

³⁾ Part. 3. titul. 24. § 7.

zakaj hvaležnost je že nova priporočitev in prošnja za prihodnje potrebe. Ako si pa skušnjavo rad imel, vanjo privolil in padel in zato greh storil, hitro obžaluj, da si zopet razalil svojega naj boljšega nebeškega Očeta, obudi stud in resnično kesanje nad storjenim grehom, in skleni prej ko bo mogoče opraviti sveto spoved in se z Bogom zopet spraviti. Glej pa, da ne boš potem nemiren in zmešan, zakaj tak nemir ti ne bi nič koristil, pač pa škodil na duši in telesu, v pobožnosti in zdravju.

P. A. F.



„Magdalena pri Jezusovih nogah“.

(Konec.)

Že 20 let stara je naredila Magdalena obljubo, kakeršno je naredilo le nekaj svetnikov, da hoče vedno, kar je popolnejše, storiti. Več njenih spovednikov ni hotelo priznati te obljube; oprostili so jo nje proti njeni volji, ker so mislili, da je taka obljuba povod h grehu in da prestopa človeške moči. Ko je pa škof prišel v samostan ter skerbno skušal Magdaleno, dovolila sta ji, on in kardinalj protektor njenega reda, da sme to obljubo izpolnjevati. Te obljube se je Magdalena držala tudi na ternjevem potu, po katerem smo jo dolgo časa videli hiteti. Ko pa je začel slednjič duh tolažbe in obilnih milosti njeno dušo prevevati, tedaj je še posebno natanko iz hvaležnosti to obljubo izpolnjevati začela. Pred Jezusovimi nogami jo je obnovila. Iz njenega ljubezni gorečega serca je vsklila prelepa molitev: „Moj Bog! Da zadostim mojim notranjim nagibom, Te iz celega serca ljubiti in Ti zvesto služiti, naredim po dobrem premisleku in s polno prostostjo pred Teboj, o najsvetejša Trojica, pred Teboj brezmadežna Devica, pred mojim angeljem varihom in celim nebeškim dvorom obljubo, da hočem to delati, misliti, govoriti, kar bom spoznala, da je popolniše in Tvojemu neskončnemu veličastvu dopadljiviše; obljubim tudi vedno Te ljubiti in moliti in mojo voljo vsaki trenutek Tvoji najsvetejši volji podyreči. Pri tem hočem sè vsem prizadevanjem in trudom Tvoje svete zglede posnemati. Sklenem in obljubim tudi vse tiste čednosti, ketere bodem sedaj

imenovala djanski izverševati, in sicer : Ponižnost, poterpežljivost, ljubezen, neprestano molitev, mirnost, gorečnost v hvali božji, zatajevanje v vseh rečeh, izogibanje vseh polajšav, veselo sprejemanje in prenašanje terpljenja, tihoto, spomin na pričujočnost božjo ; neprestano zatajevanje lastne volje, ketera od sedaj za naprej ne bo več moja. To je moje izročenje moje osebe. Sprejmi je dobrotljivo, o večni Bog. Pa daj mi tudi milost, da je bom mogla izveršiti ter do konca vstrajati. V prihoduje nočem biti več prosta, ampak sužnja Tvojega veličanstva. Ker se pa bojim, da bi se moja natura kedaj hotela rešiti teh zlatih spon, ki me na Te vežejo, zato obljubim, da nočem te mile, četudi težke obljube nigdar razvezati. Na kolenih Te prosim, dodeli mi po zasluženju presvete Jezusove kervi moč, da do konca stanovitna ostanem ter da bom zvesto izpolnjevala, kar sem obljubila. Na Te, o Gospod, sem zaupala in gotovo ne bom osramočena.“

V cerkveni zgodovini in v življenju svetnikov ne najdemo nikjer popolnejše obljube. Izhajala je iz goreče ljubezni do njenega božjega ženina ; ta ljubezen jo je bila vso prevzela. Iz tega vira je imela ta obljuba svoj začetek.

Ta ljubezen je žarela pa tudi še na večer njenega življenja. Kako prijazno so odsevali ti žarki na večernem nebu ! Vsako človeško oko se je moralo nad njimi radovati. Zakaj ta ljubezen, ki je Magdaleno sredi dušnih neviht nepoškodovano ohranila, je spremenila njeno poznejše življenje, sicer še vedno polno groznih pokoril in terpljenje, v srečno in radosti polno. Ni čuda, da se je mir in pokoj njene duše že na obličju kazal. Njen prijazni dobrohctni obraz je vplival tudi na druge, ki so ž njo občevali. Samo v njeno bližino je bilo treba priti in takoj se je lahko občutilo nekoliko tistega svetega veselja, katero je po izreku svetega Frančiška sad in milost svetega duha.

Ko je bila nekikrat neka redovnica v velikih notranjih potrebah ter si od same groze in bolesti ni vedela pomagati, je hitela k častitljivi opatici in ko je pred njo pokleknila v sveti ponižnosti, je začutila v svoji duši nenavaden mir in pokoj vesti. Ljubezen je storila ta čudež, saj je Magdalena ljubila svoje sestre, pa tudi druge zaradi Boga. Ko je bila še vratarica samostana so jo imenovali mater vbogih, ker je nič ni moglo pripraviti, da bi sitna postala, nič je ni oropalo njene mirnosti, naj je bil kedo še tako nadležen. Ona je razdelila, kar je imela, četudi je zmanjkalo lastnega kosila.

Sestram, ki so imele skerb za bolnike, je često zavidala ker ji nič ni bilo ljubše, kakor bolnikom noč in dan streči in pomagati. Da bi bila vedno pri rokah, ke bi je potrebovali pri postrežbi, je legla po noči v bolniški izbi na tla. Še kot opatica je skazovala bolnikom z največjim veseljem dela vsmiljenja. Koliko krat je prosila Boga, naj njej namesto njenim sestram naloži to ali ono bolezen. Včasih jo je Bog res vslišal. Nekedaj sestre več niso mogle streči neki bolni sestri zaradi velikega smradu; tedaj je opatica prevzela skerb za njo iz goreče ljubezni do Jezusa. Noč in dan je bila pri njej, dokler ni bolnica zatisnila oči. Kratko, Magdalena, ki je ljubila Boga čez vse, je ljubila tudi svojega bližnjega kakor samo sebe. Ali se naj torej čudimo, da so redovnice sè spoštovanjem in ljubeznijo bile svoji predstojnici vdane. Njih najpriserčnejša želja je bila, naj jo Bog še dolgo hrani. — Toda tudi Magdalena je nekaj želela.

Ko je klečala sveta spokornica, Marija Magdalena, v vertu Jožefa iz Arimateje ter po glasu spoznala svojega Gospoda in Boga, tedaj je njena ljubezen v novič vsplamtela. Takoj je hotla objeti noge Zveličarja, toda: „Ne dotikaj se me“ jo resno opomni Odrešenik „ker nisem še šel k Očetu.“ Polno nasičenje, polno zadovoljnost in blaženost uživa duša še le pri Jezusu tamkaj gori v nebesih. Da, po nebesih je hrepenela tudi opatica samostana Brešije. Vsled tega hrepenenja je pevala:

„Gospod, glej Tvojo deklo trudno,
Oh vzami k sebi jo v nebo,
Pokličí, prosim, me nemudno
Ter reši dušo in telo.

Gospod jo je res poklical. A prej ji je poslance poslal, da ji naznanijo povabilo k nebeški ženitnini, ker je njen nebeški ženin hotel svojo nevesto očistiti že tukaj na zemlji.

Leta 1734 je začela bolehati. Vkljub temu je še vedno hodila. Večkrat je kri bljuvala. K temu se je pridružila se merzlica; oči so se ji vnele, težka sapa jo je nadlegovala in posebno velika slabost. Magdalena je to prenašala z junaško poterpežljivostjo. Vse bolečine je imela za darove nebeškega ženina, s katerimi si mora ona okrasiti svojo dušo, preden pride ljubeznjivi Zveličar po njo. Ker je bila njena volja popolnoma podveržena božji volji, ni zgubila nigdár svetega miru in vdanosti. Na smertni postelji jo je Bog obdaroval še z neko posebno milostjo,

Čeravno je bila opatica, je slušala vender druge sestre kaker otrok. Če ji je rekla ketera redovnica, naj gre iz celice, da dobi svežega zraka, je precej šla, dasi je komaj stala, ker so ji bile noge močno otekle. In če je druga sestra rekla, naj gre nazaj v celico, ker je zrak za njo preoster, je šla takoj. Zato je nekikrat postrežnica opomnila: „Mati! Zakaj vender vsako poslušate in vse storite, kar vam kedo reče?“ Magdalena pa odgovori: „Oh, če ne bomo kaker otroci, ne bomo mogli priti v nebesa. Zato je treba vse storiti, kar le moremo, da spolnimo besedo Gospodovo.“ Postrežnica odverne: „Ali hočete zopet otrok postati?“ „Seveda“ odgovori bolnica „jaz upam od Boga to milost, preden umerjem.“ Te besede so se dopolnile. Kmalu na to je začela pri vseh svojih djanjih kazati obnašanje nedolžnega otroka. Nekedo, ki jo je z lastnimi očmi videl, piše: „Naše serce nas je tako vleklo k njej. Najraji bi bili pri njej ostali, tako močno smo se čutili nagnjene k pobožnosti, ko smo videli njeno otroško pobožno prijaznost in priprostost. Jednako otroku je izgovarjala svoje molitve.“ Ko so ji v dar poklonili podobo sv. Frančiška Asiškega, jo je začela poljubljati ter jo v resnični otroški ljubezni na persi pritiskovati. Ogenj, ki je blizu konca, navadno še enkrat vsplapola prav krepko, potem pa vgasne. Tako je bilo videti, da je tudi goreči plamen Magdalentine pobožnosti in ljubezni pred njeno smertjo še enkrat visoko v zrak se povspel, preden je vgasnil za ta svet. Na dan sv. Magdalene je njeno lice žarelo; oči so ji bile nepremično vperti v nebo. Slednjič je bilo videti, kaker bi bila zamaknjena. Da, gotovo zamaknjena je bila, saj je pred njeno dušo stal njen večni ženin. Kako dolgo je že imela svetilnico pripravljeno, da mu pojde naproti!

In Gospod se je vsmilil svoje čiste neveste. Potem ko je z genljivo pobožnostjo sprejela svete zakramente, jo je napadla velika slabost 27. julija 1737. „Mati“ jo vpraša, spovednik „hočete iti v sveti raj?“ In ona prijazno smehljač nagne glavo.

Sedaj kleči za vse veke pri Jezusovih nogah v neizmerni in nepopisljivi sreči.

P. M. F.



Sv. Franciška Salesškega nauki o popolnosti.

Popolnost se ne da v enem dnevi doseči.

O ne! nikar ne misli, da je mogoče tako hitro doveršiti delo, keterega si se lotil. Črešnje rodijo kmalu, ker njih sad malo časa traja, ali paljme — najplemenitiše sadno drevje, kesno rode svoje dateljne.

Srednja čednost se da v krajšem času pridobiti; ali popolnost, po kateri hrepenimo, potrebuje navadno leta in leta.

Upam, da te bo Bog vedno bolj krepčal proti misli, ali prav za prav proti skušnjavi in strahu, da ne bi tvoja gorečnost in sedanja pobožnost stanovitna ostala. On ne dopušča, da bi bili osramoteni, kateri na njega zaupajo in se popolnoma njegovi očetovski skerbi izročajo, kaker v telesnih, tako tudi v dušnih zadevah — glede večnih stvari.

Služimo denes Bogu, kaker vemo in znamo, in jutri bo že Bog nadalje preskerbel. „Zadosti je dnevi njegova lastna težava“. (Mat. 6, 34), kaj bi jo torej še množili z nepotrebno skerbjo za prihodnjost. Ne brigajmo se za juteršnji dan, kaker v časnih, tako tudi v duhovnih zadevah, ker Bog, kateri vlada denes, viadal bo tudi jutri in na vekomaj.

Kar se tiče tistih tožbá, da si vbog in nesrečen, varuj se jih na vsaki način, ker zraven tega, da ni to spodobno za božjega služabnika, dohajajo take tožbe navadno iz potertega serca, ter so izraz nepoterpežljivosti in jeze.

Pogumen bodi in zaupaj v božjo previdnost, ketera te je po imenu poklicala, preden si bil rojen, ter te je v svoje serce zapisala. In v tem velikem zaupanju in pogumu se vadi marljivo v ponižnosti in krotkosti.

Opomini duši po popolnosti hrepeneči.

Ne pozabimo načela svetnikov, ki pravi, da je treba vsaki dan misliti, da še le začenjamo popolnoma postajati. — Ako na to mislimo, se ne bomo čudili, da še vedno pomanjkanja na sebi opazimo in mnogo takega, kar treba popravljati. S tem nikedar

do konca ne dojdemo; vedno treba z nova začenjati, vedno dobrovoljno začenjati. Sv. Duh pravi: „Keder pravični konča, potem zopet začenja“. — Kar smo do zdaj storili, je dobro; kar pa zdaj začeti mislimo, to bo še bolje. In ko to končamo, bomo zopet drugo začeli, kar bo še bolje; in potem zopet kaj drugega, dokler sveta ne zapustimo in drugo življenje začnemo, katero se ne bo nikedar končalo, ker ne more nič boljšega slediti.

Derži se verno pravila svetnikov, ki pravi da vsi, kateri želijo sveti postati, smejo malo govoriti ali nič o sebi in rečeh, ki se njih tičejo.

Prizadevaj si, da boš priprost. Ljubezen do samega sebe oslepi človeka. Oči treba imeti dobro zaperte, da se ne prevarimo, ko sami sebe vidimo. Zato pravi sv. Pavel: „Zakaj, kedor se sam hvali, on ni poterjen, ampak tisti, keterega Bog hvali“. (2. Kor. 10, 18.)

Nekega dne sem posebno goreče molil za pomnoženje božje ljubezni v nas. Govoril sem: O Bog našega serca, ker se vsaki dan vsedamo za tvojo mizo, daj jemo, ne samo tvoj kruh, ampak tebe samega, ki si naš živi in čeznatorni kruh, daj da to božjo hrano vsaki dan popolnoma prebavimo in da bomo vedno od tvoje svete ljubezni in dobrotljivosti živeli.

Bog nam ne obuja v sercu tako velikega hrepenenja, da nam ne bi tudi potrebnih milosti podelil, da hrepenenje prazno ne ostane.

Upajmo torej, da nas bo nekega dne sv. Duh sè svojo božjo ljubeznijo napolnil. Mej tem pa, ko na to čakamo, upajmo neprestano in netimo ta sveti ogenj s tem, da iz svojega serca koliker mogoče iztrebimo samoljubje.

Kako srečni bomo, ko se bomo enkrat vse premenjene videli v to ljubezen, ketera nas bo vedno bolj zedinjevala z najvišjo edinostjo sv. Trojice, ketera naj bo hvaljena na vekomaj. Amen.

P. — n — n.



Nebeško kraljestvo se lahko pridobi in lahko zgubi.

Sv. cerkveni učenik Gregor piše: Nebesa stanejo vsacega človeka toliko, koliker premoženja ima in koliker more dati. Zaheja so stala nebesa polovico velicega premoženja, vbogo vdovo

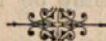
dva vinarja, marsiketeri si pa kupi nebesa za požirek hladne vode. — Kaker se pa morejo nebesa lahko pridobiti, tako se morejo tudi lahko zgubiti in jako preceno predati; to vidimo iz sledeče prigodbe.

Traški kralj Lizimak se je vojskoval s kraljem Dromihetom¹⁾; Dromihetu se je posrečilo obkoliti Lizimaka v neki puščavi, kjer ni bilo nobenega studečca, da bi si mogli obkoljeni žeje pogasiti. Tako dobro so Lizimaka sovražniki obkolili, da je pretila njemu in njegovi vojski nevarnost, da od žeje konec store. Studenca ni bilo nobenega in sovražniki so bili postavljeni tako dobro, da ni bilo mogoče skoz-nje predreti. V tem nevarnem položaju prosi Lizimak Dromiheta, naj ga vender pusti iz te puščave, sicer mora se vso vojsko žalostno končati; stavi pogoje, kakeršne hočeš, v vsem ti hočem pokoren biti — je še dostavil. Sovražniku je bilo znano slabo stanje Lizimakovo, zato zahteva od Lizimaka, naj se odpove kraljestvu in naj bo njegov sužnik. — Akoravno je bila ta zahteva velika, jo je vender sprejel od žeje stiskani Lizimak in potem tudi dobil vodo. Ko si Lizimak vgasi silno žejo, začne na enkrat jokati, tožiti in zdihovati: „O Bog, o Bog“, je klical, „kaj sem storil? Za požirek vode sem svoje kraljestvo prodal. Za požirek vode sem postal jaz, prej mogočni kralj, vbog sužnik.“ —

Kar je storil ta kralj sè svojim kraljestvom, to stori sedaj mnogo ljudi sè svojim večnim zveličanjem; mnogo jih je, ki prodajo nebesa za en sam greh; mnogo je pogubljenih, ker se nočejo zatajevati. Ti bodo enkrat ravno tako zdihovali v peklu kaker sužnik Lizimak v svojih verigah: za kozarec vode sem prodal svoje kraljestvo, sedaj sem vjetnik svojega sovražnika — za kratko veselje sem zapravil nebesa, sem prišel v pekel.

Tako se tedaj resnično nebesa lahko pridobe in lahko izgube.

P. B. R.



Nosímo svoj križ.

„Ako hoče kedo za meno iti — naj vzeme svoj križ na se ter hodi za meno“. Mat. 16 24. — Prepričajmo se, da je celoživljenje kristijana, po besedah sv. Avguština, težak križ, to je

¹⁾ Δρομικήτης.

vsagdanje terpljenje, katero nam Bog pošilja ko *zdravilo* in ko podlago *upanja*.

Spomnimo se, da smo Boga težko ražalili; zato se pa moramo veseliti, ako nas on na tem svetu tepe. Greh je ko tvor na duši, in ako ni zopernosti, ketere ga razjedajo in posušijo sprideni sok, duša pogine. Oh nesrečna tista duša, ketera je grešila, in ni vže na tem svetu kaznovana! Bog nam ne pošilja križe, da bi nas pokončal, temuč da bi nas zveličal, in ako se mi s tem ne okoristimo, smo sami krivi. Sv. Gregorij Veliki razlaga takole besede Ezekijela proroka: Hiša Izraelova mi je postala v peči železo in svinec. „Ez. 22. 18: „Bog je hotel Jude z ognjem britkosti očistiti ko zlato, ali našel jih je ko svinec“. Tako se godi grešnikom, keteri so v terpljenju nepoterpežljivi. Največa kazen in nesreča za grešnika je ta, ne terpeti na tem svetu. Bog se nigdar tako ne serdi, kaker keder grešnika pusti v miru. Ako nas toraj. Bog obiskuje z boleznimi, preganjanjem, časnini zgubami, ponižajmo se in recimo z desnim razbojnikom: „Mi prejmemo, kar so zaslužila naša dela“. Luk. 23, 41. Zaslužim, o Gospod, ta križ, ker sem te ražalil. Bodimo toraj veseli, ako nas Bog vže tukaj kaznuje; na ta način bomo menj ali nič terpeli v vicah.

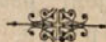
Verh tega je pa naš križ gotova podlaga upanja na nebesa, in zato ga moramo radi nositi. Sv. Jožef Kalasancij je večkrat rekel: „Kedor gleda nebesa, večno plačilo, njemu je vsak križ majhin“. Sv. apostelj Jakob pravi, da, kedor poterpežljivo svoj križ nosi, bo prejel večno krono.

Ta misel je petnajstletnega marternika sv. Agapita oserčevala v strašnih martrah, ketere je preterpel za sv. vero. Ko mu je kervoločni trinog stavil žerjavico na glavo, je on vskliknil: „Kaj mi je mari, da mi glavo sežgeš, v nebesih bo ona z večno slavo kronana“.

Britkosti, ketere prenašamo na tem svetu, so znamenje večnega izvoljenja; saj morajo izvoljeni vže na tem svetu biti Jezusu podobni. Nu, kaj ni Jezus na tem svetu nosil križa in nas vabil, da tudi mi svojega nosimo, ako hočemo biti njegovi učenci?

„Kedor hoče za meno iti, naj zataji samega sebe, naj dene svoj križ na se in naj gre za meno“.

P. H. R.



Ljubi samoto!

Kedor si resno prizadeva Bogu zvesto služiti in se vsake grešne prilžnosti skerbno varovati, mora imeti hrepenenje po samoti; saj je po besedah svetega Duha na syetu le po željenju oči, poželenje mesa in napuh. 1. Jan 2. 16. — Ali vsacemu ni mogoče popolnoma se svetu odtegniti, in v samoto se odpraviti; mogoče je pa vsacemu pri svojih domačih in navadnih opravilih Bogu služiti v samoti, namreč po mogočnosti molče delati in mej delom večkrat k Bogu svoje serce vzdigovati. Kedor noče take samote, kaže da ljubi bolj svet ko Boga, ter da njega zadevajo besede sv. evangelija: „Kedor svet ljubi, v njemu ni ljubezni božje.“ 1. Ivan 2, 15.

Zakaj se pa moramo toliko bati nepotrebne občevanja se svetom? Ker nepotrebno občevanje se svetom škodi naši duši. Glej, o kristijan, po besedah Tomaža Kempčana, ti, vračajoč se iz šumečega sveta na svoj dom, nič družega sebo ne prineseš kaker: „težko vest in raztreseno serce“. (I. 20).

Mej svetom se človek vtika v reči, ketere mu ne spadajo; sodi čez eno ali drugo reč tako, da se pred Bogom nikaker ne bi mogel opravičiti; sliši in vidi toliko stvari, ketere dolgo časa pčtem njegovemu sercu ne dajo miru, ga v molitvi in pri izpolnjevanju drugih dolžnosti motijo in begajo. Zato pravi pobožni Kempčan, da „je lažje ostati doma, kaker zunaj biti oprezen, in le tisti gre varno vun, keteri bi raje doma ostal“.

Od druge strani pa pomisli, koliko srečo napravlja kerščanski duši tiho samotno življenje. V samoti hišnih domačih opravkov je Bog z nami, ker smo mi ž njim, spolnjevaje njegovo sveto voljo. „Kedor se loči tudi od znancev in prijateljev“, pravi Tomaž Kempčan, „njemu se bliža Bog sè svojimi svetimi angelji.“ V samoti živi človek v miru z Bogom, z bližnjim in sebo. V tihi, sveti samoti človek obžaluje prejšnje grehe in slabosti, s kterimi je božjo neizmerno Dobroto tolikokrat razalil; ob enem pa milo prosi Boga milost stanovitnosti v dobrem. V sveti samoti govori človek z Bogom, in Bog s človekom, kar je tisočkrat sladkeje ko ketero si bodi občevanje sè svetom! Saj pravi od sv. Duha nadahnjeni psalmist: „Boljši je en dan v preddvorih Gospoda, kaker tisoč v svetnem veselju“. Ps. 83, 11.

Pomislimo večkrat na besede, ketere je rekel Jezus sv. Tereziji: „Oh, koliko dušam bi jaz k sercu govoril, ali posvetnišum, v katerem so, jim ne pusti slišati mojega glasu“. Da se nam kaj takega ne zgodi, posnemajmo zglede svetnikov, posebno naših redov, in nad vse zgleđ našega sv. očeta Frančiška, kateri je tako ljubil samotne kraje, kjer je noč in dan molil in premišljeval, ali kjer je tudi največe milosti od Boga prejemal.

P. H. R.



Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine goriske: Klementina (Marija) Žvokelj iz Žalošč, Marija (Terezija) Fornasari iz Gorice, Roza (Lidvina) Škodnik iz Gorice, Amalija (Lucija) Sorzenta od Sv. Lucije; biljanske: Marijana (Ana) Simčič iz Biljane; dolske: Janez (Jožef) Martinčič iz Gobjeka, Ana (Terezija) Fakin iz Bobnečega verha, Jurij (Fr. Seraf) Medvešek iz Gor. Jelenj, Ana (Marija) Bevec iz Brezovega, Matija (Fr. Seraf.) Jaklič iz Podstermca, Frančiška (El.) Podlogar iz Vel. Gobe, Marko (Jožef) Podlesnik iz Sadežev, Tomaž (Fr. Ser.). Tomažič iz Starega boršta, Frančišek (Jož.) Mlakar iz Orešja, Elizabeta (Marija) Starogoršček iz Šentjurja, Jakob (Jožef) Štanger iz Rigla, Uršula (Maria) Čop iz Šentjurja, Helena (Eliz.) Zaverl iz Moravske gore, Anton (Fr. Ser.) Majde iz Gabrovke, Janez (Frančišek S.) Sluga cerkovnik na Dolah, Marija (Roza) Bevec iz Brezovega, Frančiška (Marija) Kotar iz Male Gobe, Marija (Eliz.) Jesenšek iz Dol. Jelenj, Uršula (Frančiška) Ovník iz Gobjeka, Frančiška (Marija) iz Šmartnega; trojiške: Eilec Jakob od Sv. Ane; Dokl Jozefa, Kurnik Neža od Sv. Benedikta (54 let tretjerednica); Vraz Jožefa, Kramberger Marija, Fras Marija od Sv. Antona, Maček Elizabeta, Pec Uršula, Fluhar Jovana, Štumpf Kuna, Rosija Terezija, Jurančič Katarina, Mur Marija iz Maribora; Kurbos Marija, Brenčič Terezija, Mavrič Ana od Sv. Roperta; Žuidarič Ana od Male Nedelje (vmrla kovsmiljena sestra Kerubina na Dunaju); Golob Janez (teržan), Čeh Anton, Vršič Marija, Šuta Katarina, Vral Marija iz trojiške župnije; černiške: Jozefa (Marija) Batič iz Oseka; kobljeglavske: Katarina (Mesalina) Rogelja iz Volčigrada, Ana (Frančiška) Germek iz Kobljeglave.

Nadalje se priporočajo v molitev: neka mati z Dolenjskega za zdravje (sv. maši oskerbeli); neka še mlada zakonska za ozdravljenje hude boleznì na persih; E. Č., da bi se na priprošnjo sv. Antona neke zgubljene reči našle in potem modro vpravale, za spreobrnjenje in sodelovanje z milostjo božjo; neka bolna oseba za ozdravljenje; J. V. za ozdravljenje na duhu in na telesu; Fr. H., da bi mogel stanovitno deržati svoj dobri sklep; K. O. tretjerednica v Semiču priporoča sebe in več drugih v razne dobre namene; M. Š., pastir, priporoča svojega gospodarja in dve deklici za voljno poterpljenje v boleznì in ljubo zdravje, sebe za gorečnost do molitve; neka tretjerednica svoje sovražnike, da bi svojo pregreho spoznali, in sama sebe, da bi se tudi prav spoznala in vse voljno poterpela; neka oseba nekega mladeniča za dar žive vere in sebe za dar zbrane molitve; neka tretjerednica sebe in svojega moža za pomoč v veliki zadregi in žalosti; neka tretjerednica za zdravje in mir v svoji hiši in v občini; neka oseba za ozdravljenje v dušnih in telesnih boleznih in v neki poseben dober namen; tretjerednice neke skupščine priporočajo neko na duhu in telesu silno terpečo osebo, da bi ji Bog dal pravo spoznanje ter ji zljajšal silno siromaški dušni in telesni stan; J. S., tretjerednica mariborske skupščine se priporoča za milost in vslišanje v neki važni zadevi, priporoča tudi nekega bolnega otroka; neka tretjerednica priporoča svojo tovarišico, da bi ji Bog dal pravo spoznanje, in sama sebe, da bi premagala dušne britkosti; neka oseba, da bi ji koristilo zdravilo za gerlo; na roki nevarno bolan mož.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo nadalje: J. in M. Novak za ozdravljenje neke hude in nevarne boleznì (priporočata se v molitev, da bi bila te boleznì še zanaprej obvarovana); neka mati za ozdravljenje otroka; K. B. (M.) za vslišano prošnjo; nekedo za zmago v dušni nevarnosti; neka oseba (K. B) za ozdravljenje nevarne boleznì; tri osebe trojiške župnije za ljubo zdravje, katero so zadobile po vslišani devetdnevnicì; neka tretjerednica za ozdravljenje neke osebe od nevarne boleznì; neka tretjerednica za neko izprošeno milost; M. M., tretjerednica iz Dekanov za spreobrnjenje terdovratnega grešnika; G. F. od Sv. Andraža v Slov. gor. za večkratno vslišanje, posebno v preteklem letu; M. K. za odravljenje neke živali.

(Dalje prih.)



„Ako slišite vprašanje: „ali grem „žiher“ spat?“ morete biti tudi prepričani, da „ž her“ ni v tej obliki ni v tem pomenu ne najdete v nemščini, posebno „ž“ vam Nemec za nobeno denarje ne izreče, a ventar je „žiher“ nemško „sicher“. (Ibidem).

Torej „ž“ vam Nemec za nobene denarje ne izreče! — Od kod neki ve to tako za terdno vis. g. ruski statskij sovetnik, ki ne živi na Nemškem? Mi bomo pač rajši verjeli Nemcem, ki poznajo ne le svojo knjižno nemščino, temuč tudi jezik, kaker ga govori, raznega po raznih krajih, ljudstvo nemško. Mej njimi nam moreta biti brez dvojbe zanesljivi priči dr. H. B. Rumpelt, nekedarj privatni docent na vseučilišču v Bratislavskem, zdaj ne vem, kje in kaj, in dr. Adolf Hauffen, docent na nemškem vseučilišču v Pragi. Pervi govori o tem glasu v svoji „Deutsche Grammatik, 1. Theil, Lautlehre (Berlin 1860)“ in v knjigi „Das natürliche System der Sprachlaute (Halle 1869)“ str. 81. Tu pravi tako: „Dem Hochdeutschen fehlt dieser Laut, doch findet er sich dialektisch und ist überhaupt für die deutsche Zunge leicht zu bilden (slišite, Martin Matvejevič, niti kopejke ne bo treba!), nur ganz Ungebildete sprechen dafür š, z. B. Schenie (genie), schaluh (jaloux).“ V gramatiki str. 291 id. pa piše: „In Norddeutschland spricht Jedermann, ganz analog den übrigen Fällen: Hirfe, Börfe, Merfeburg, Ferfe etc. (f piše za slov. z) In Schlesien sprechen die Gebildeten ebenso, das Volk dagegen sagt: Hirfe, Börfe, Merfeburg, Ferfe (f piše za slov. ž) . . . In Obersachsen ferner hörte ich fast von Jedermann, auch von Gebildeten: Börfe, Merfeburg (t. j. Börze, Merzeburg) und ganz ebenso in Süddeutschland.“

Dr. Adolf Hauffen pa piše o nekem nemškem narečju, kjer je — vstrašite se ali ne vstrašite — vsaki „gelindes“: ž. In to narečje se ne govori Bog ve kje v kaki devetnajsti deželi, temuč prav blizu, ni težko vgeniti, kje — v Kočevju. Naši ljubi jezikoslovci se do zdaj res niso menili dosti za tisti (sit venia verbo!) hinderhonder kočevski, ali vendar je najberž večina starih nemških besed v slovenščini iz kočevščine ali nji podobnega narečja, — mej njimi tudi „žihr“, ki se tam ne le izgovarja tako, temuč tudi prav v tem pomenu rabi, kaker sploh v slovenščini. Primerite to-le prerokovanje: „Š moaröns roat, š uböns koat; š uböns roat, pohet de haüšvira žihr proat“. To je: „(De)s Morgens roth, (de)s Abends Koth; (de)s Abends roth, bäckt die Hausfrau sicher Brot“. (Dr. A. d. Hauffen, Die deutsche Sprachinsel Gottschee, Graz 1895. str. 129; pravopis sem nekoliko spremenil, Hauffen piše za ž: sh).

Kajpa da je „žihr“ nemško „sicher“; ali moti se Martin Matvejevič, ako misli, da smo še le mi Slovenci iz „sicher“ (izr. z i h r) naredili „žihr“. Mi nismo imeli vzroka za to, ker prav tako lahko izrekujemo z kaker ž. Pri nas govore ljudje: á'jznpon in p'églez n in z'alar in z'otlar, ker so sprejeli te besede od ljubljanskih Nemcev, ki govore z; nasproti pravijo pa: ži'hr in žé'gn in žu'gniti, ker so sprejeli te besede iz narečja, kjer se je govorilo ž, kaker se govori v kočevskem še zdaj: žihr in žega in žugn (sagen).

Ali, učena senca, glej, da te vis. g. statskij sovetnik ne

prebode prav s tvojo kočevsko sulico! Kaj bo, če mu pride v roke Hauffenova lepa knjiga in najde v nji (str. 30.) černo na belem, da je naj drugim najberž tudi ž iz slovenščine: „Die ganze Erscheinung ist höchst wahrscheinl. slawisch“. — Ali je to verjetno? — Pač ne more nihče tajiti, da je v kočevskem narečju nekoliko besed slovenskih; ali, da je v kočevski fonetiki kaj slovenskega, to se ne bo dalo tako lahko spričati. Kedo bi si mogel misliti, da so se Kočevjarji od Slovencev navadili Savo imenovati Žage, svaka: ž būgr, svinjo: ž bain, ali ž u m e reči za s e m e, ž b e š t r za s e s t r a, ž n e a za s n e g? Slovenci nimamo navade s izgovarjati za ž ali š; torej te navade Kočevjarji ne morejo imeti od nas. In vendar je to njih navada, popolnoma dosledna splošna navada. Vsaki pravi prvotni s govore šumeče, torej ali ko ž ali ko š. Kdaj ko ž, kdaj ko š, tudi to je določeno; ko š pred p, t in izpadim h (ki je iz k), dalje za k in ako je bil prvotno podvojen, naposled vedno na koncu besed: špak, štoin, šean, ökšvn, mešv, haüş (t. j. *Speck, Stein, schön, Ochsen, Messe, Haus*); v vseh drugih primerih govore ž: žün, žealv, žindar, žbuurts, žlongv, žnaidar, žmauts, hiržv, roažv, velžn (t. j. *Sohn, Seele, Sünder, schwarz, Schlange, Schneider, Schmalz, Hirse, Rose, Felsen*.) — Glasu z kočevščina nima; s (t. j. scharfes s) ima le, kjer je nastal iz prvotnega d: bosr (*Wasser, voda*) vosvt (*fast, popade*), asvnt (*essen, jedó*). Ta s ostane v izposojenkah tudi pri nas; kruh, ki ga dajejo, ko gre do h poroki, imenujejo v Ribnici: ša'jdasvn, kar je očitno kočevska beseda za nemško *Scheidessen*. (Dalje prih.)

Novosti.

Otrok Marijin, pravilnik in obrednik za Marijine družbe. Priredil Frančišek Bleiweis, prednik Marijine družbe v Škofji Loki. 1898. Založila deklaška Marijina družba v Škofji Loki. Tisk katol. Tiskarne v Ljubljani. Cena 45 kr.

Najboljša mati, molitvenik za otroke Marijine. Priredil Frančišek Bleiweis, prednik Marijine družbe v Škofji Loki. 1898. Založila deklaška Marijina družba v Škofji Loki. Tisk katol. Tiskarne v Ljubljani. Cena 45 kr.

Kedor ne ve, kaj je „Marijina družba“ in kakove nje pobožnosti in molitve, izve to natanko iz prve knjižice. Druga je molitvenik udom te družbe namenjen. Mi lepo priporočamo obe knjižici.

„Ovetja z vertov sv. Frančiška“ XVII. tečaj.

Pobožnemu slovenskemu ljudstvu ne manjka dandanašnji raznega lepega branja. Zmirom več izhaja dobrih knjig in časopisov, kar nas po pravici vse priserčno veseli. Dasičavno bi se zato naše staro „Ovetje“ ne pogrešalo preveč, ako bi se osulo ter prepustilo mesto mlajšim cveticam, vendar so nam poslali že ob novem letu mnogi naši prijatelji naročnino za naslednji, to je, XVII. tečaj. Primorani smo torej nekako nadaljevati in upamo, da z božjo pomočjo zveršimo ob svojem času tudi še XVII. tečaj, tolikanj bolj, ker so tudi naš sedanji prevzvišeni metropolit knez nadškof goriski nam zagovili svojo blago očetovsko naklonjenost. Prozimo torej dosedanje naročnike, ki naročnino za prihodnji tečaj še niso poslali, da bi to storili: zdaj berž ko jim bo mogoče. Pošilja pa naj se ne „Hilarijanski tiskarni“, ampak edino le:

Opravištvu „Ovetja“
v Gorici.